

COMUNICAT DE PRESĂ**Nr. 124 din 30 iunie 2008**

INOVAREA ÎN INDUSTRIE ȘI SERVICII în perioada 2004- 2006

În perioada 2004-2006, 21,1% din întreprinderile cu 10 sau mai mulți salariați au lansat pe piață un produs nou sau semnificativ îmbunătățit sau au introdus în propria întreprindere un proces nou sau semnificativ îmbunătățit, în creștere cu 1,2 puncte procentuale față de perioada 2002-2004.

Întreprinderile mari sunt mai inovative decât cele mici și mijlocii. Două din cinci întreprinderi mari sunt inovative și doar una din cinci întreprinderi mici și mijlocii. Pe activități, industria este mai inovativă decât serviciile.

Cel mai frecvent efect ale inovării indicat de întreprinderile inovative a fost îmbunătățirea calității bunurilor și serviciilor, menționat de 41,5% dintre întreprinderi, urmat de îmbunătățirea domeniului bunurilor și serviciilor, menționat de 36,6% dintre acestea.

Achiziționarea de mașini, echipamente și software a fost principala activitate în care au fost implicate întreprinderile pentru realizarea activităților inovative.

În perioada 2004-2006, ponderea întreprinderilor inovative a fost de 21,1%. Pe clase de mărime, ponderea întreprinderilor inovative cu peste 250 de salariați a fost de 42,1% în totalul întreprinderilor, iar ponderea întreprinderilor inovative mici și mijlocii a fost de 19,9%. Pe activități, din întreprinderile inovative, 63,0% au fost în industrie și 37,0% în servicii .

Inovatorii de succes, care reprezintă întreprinderile ce au introdus sau implementat cel puțin un produs sau proces de inovare, sunt în număr de 5970. Din totalul inovatorilor, 4276 întreprinderi au dezvoltat atât produse, cât și procese inovative, în timp ce inovatorii numai de produse sau numai de procese au fost în număr mult mai mic, respectiv 525 și 1169. Ponderea întreprinderilor cu inovări nefinalizate sau abandonate a fost doar de 0,2%.

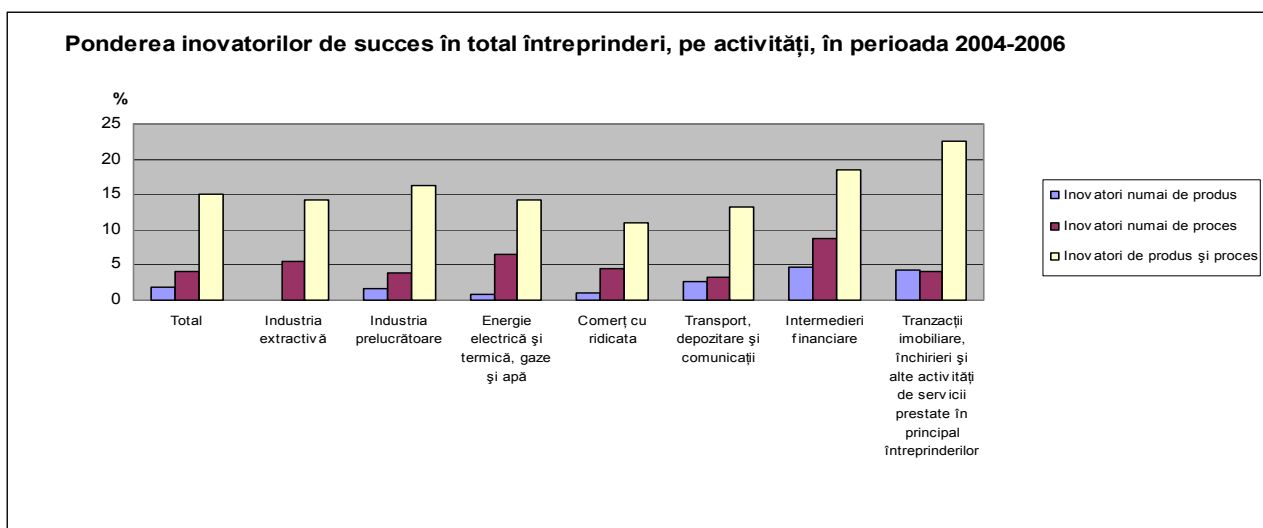
Din totalul întreprinderilor inovative, 14,1% aparțin unui grup de întreprinderi, mai mult de jumătate dintre acestea având sediul în străinătate.

Tipologia inovatorilor

	Numărul	Ponderea față de numărul	Numărul	Ponderea față de numărul
	întreprinderilor	total de întreprinderi	întreprinderilor	total de întreprinderi
	%		%	
	2002-2004		2004-2006	
Total întreprinderi	26024	100,0	28488	100,0
Întreprinderi inovative din industrie și servicii	5171	19,9	6013	21,1
Inovatori de succes	5136	19,7	5970	21,0
Inovatori numai de produs	472	1,8	525	1,8
Inovatori numai de proces	1203	4,6	1169	4,1
Inovatori de produs și proces	3461	13,3	4276	15,0
Întreprinderi cu inovări nefinalizate și / sau abandonate	35	0,1	43	0,2
Întreprinderi non-inovative	20853	80,1	22475	78,9

Notă: Datorită rotunjirii zecimalelor, suma ponderilor poate să difere de totalurile prezentate

În perioada 2004-2006, comparativ cu perioada 2002-2004, se observă un interes mai crescut al întreprinderilor pentru inovare.

Trei sferturi din cheltuiala de inovare a fost utilizată pentru achiziționarea de mașini, echipamente și software

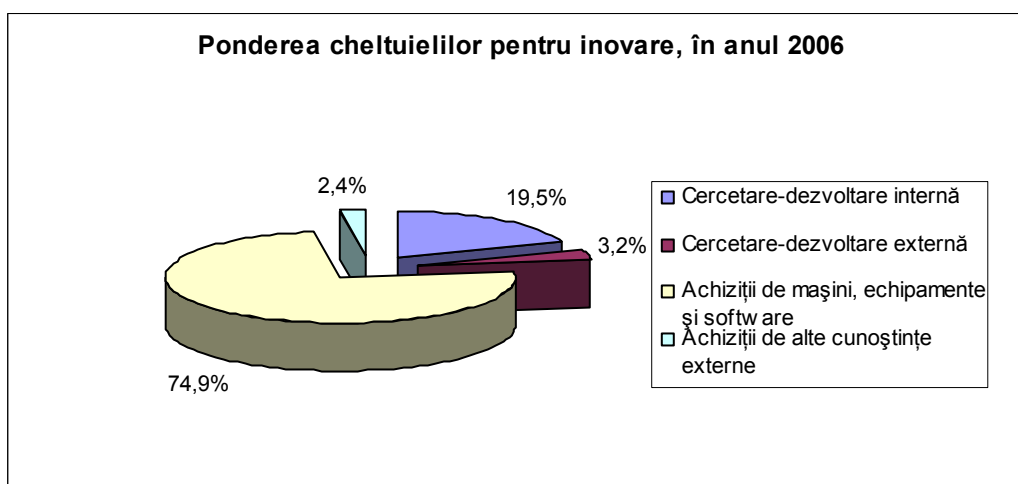
Valoarea totală a **cheltuielilor alocate pentru inovare** în anul 2006 a fost de 6421,7 milioane lei. Atât în industrie cât și în servicii ponderea cea mai mare a cheltuielilor de inovare o deține achiziționarea de mașini, echipamente și software.

Întreprinderile din domeniul serviciilor cheltuiesc mai mult pentru cercetare-dezvoltare decât cele din domeniul industriei.

Cheltuielile de inovare*) pe elemente componente și activități în anul 2006

Cheltuieli de inovare pentru:	milioane lei prețuri curente		
	Total	Industrie	Servicii
Achiziții de mașini, echipamente și software	4811	3563	1248
Cercetare-dezvoltare internă	1251	577	674
Cercetare-dezvoltare externă	206	74	132
Achiziții de alte cunoștințe externe	154	85	69

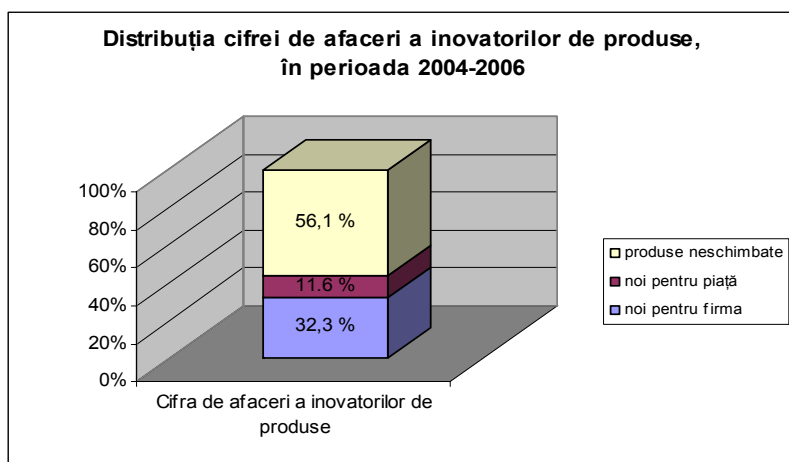
*) vezi precizările metodologice

Intensitatea inovării¹ a fost de două ori mai mare în industrie (1,93%) față de servicii (0,90%)
Întreprinderile din România tind să inoveze produse noi pentru firmă și mai puțin produse noi pentru piață

Ponderea cifrei de afaceri a produselor noi sau semnificativ îmbunătățite în cifra de afaceri totală a întreprinderilor a fost de 18,6%. Întreprinderile cu produse noi pentru firmă au avut o pondere de 13,7%, față de cele cu produse noi pentru piață cu o pondere de 4,9%.

Doar 8,8% din cifra de afaceri totală a întreprinderilor mici și mijlocii a fost obținută din realizarea produselor noi sau semnificativ îmbunătățite. În totalul cifrei de afaceri a produselor, produsele noi pentru piață dețin o pondere de 11,6%, produsele noi pentru firmă aproximativ de trei ori mai mult, 32,3% iar produsele neschimbate dețin o pondere de 56,1%.

Dintre întreprinderile inovative, 13,3% au primit **finanțare publică pentru activități inovative** de la diferite nivele guvernamentale (autorități locale sau regionale, agenții centrale guvernamentale sau ministere, Uniunea Europeană).

Întreprinderea sau grupul de întreprinderi a reprezentat sursa de informare cea mai utilizată pentru susținerea procesului de inovare

Sursele de informare pentru susținerea procesului de inovare au fost obținute de la personalul întreprinderii sau grupului de întreprinderi (42,0%) și de la furnizorii de echipamente, materiale, componente sau software (34,1%). Sursele instituționale au fost mai puțin consultate (4,1% universitățile și 3,5% institutele de cercetare publice sau private).

Întreprinderile mari cooperează mult mai bine, comparativ cu întreprinderile mici și mijlocii

Doar 17,3% din totalul întreprinderilor inovative au înțelegeri de **cooperare** pentru realizarea activităților de inovare. Intensitatea cooperării în vederea realizării inovării este corelată cu mărimea întreprinderii.

Principalii parteneri de cooperare ai întreprinderilor inovative au fost furnizorii (14,3%) și clienții sau consumatorii (11,3%). Cooperarea întreprinderilor inovative cu universitățile a fost de numai 6,9%.

¹ raportul dintre cheltuiala totală de inovare și cifra totală de afaceri a întreprinderii

Ponderea întreprinderilor implicate în cooperare, pe clase de mărime, activități și parteneri

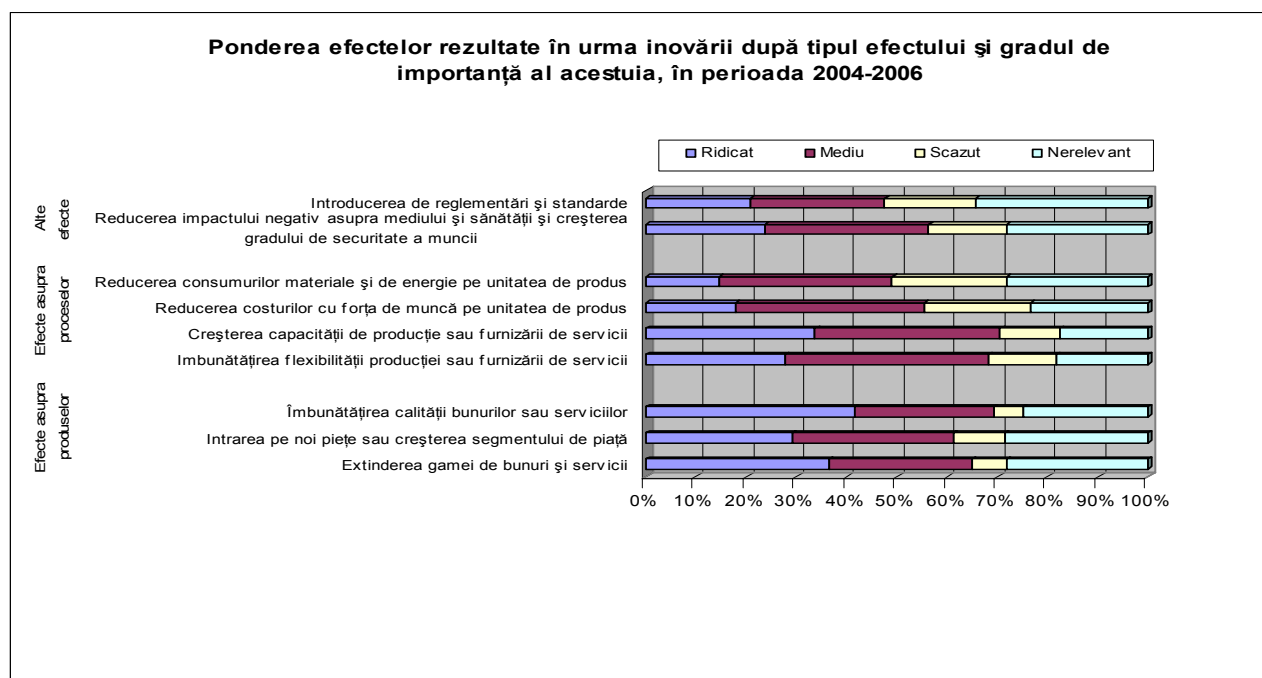
procente

Tipul partenerului	Întreprinderi				Activități	
	Total	Mici	Mijlocii	Mari	Industrie	Servicii
Orice tip de partener de cooperare	17,3	14,9	17,4	30,6	17,4	17,3
Din interiorul întreprinderii sau grupului de întreprinderi	3,5	2,6	3,5	8,6	3,7	3,2
Furnizorii	14,3	12,4	14,1	25,5	14,4	14,3
Clienți sau cumpărători	11,3	10,4	10,7	18,3	11,2	11,5
Concurenți	7,3	6,3	7,4	12,4	6,1	9,3
Consultanți	6,9	5,2	6,6	16,5	6,4	7,8
Universități/Instituții de învățământ superior	6,9	5,1	7,0	15,6	5,8	8,6
Instituții guvernamentale sau institute publice de cercetare	5,5	4,7	4,7	11,9	4,8	6,8

Impactul inovării se reflectă în efectele rezultate măsurate după gradul lor de importanță: ridicat, mediu sau scăzut

Cele mai frecvente efecte ale inovării indicate de întreprinderile inovative au fost îmbunătățirea calității bunurilor și serviciilor, menționat de 41,5% din întreprinderi și, respectiv, îmbunătățirea domeniului bunurilor și serviciilor, menționat de 36,6% dintre acestea.

Efectul de reducere a consumurilor materiale și de energie pe unitatea de produs, indicator de dezvoltare durabilă, a fost menționat de 14,6% din întreprinderile inovative. Comparativ cu perioada 2002-2004, în care niciuna din întreprinderile interogate nu au indicat acest efect, se observă un interes crescând al firmelor de a dezvolta activități inovative pentru reducerea consumurilor materiale și de energie.

O treime din întreprinderile inovative au declarat ca factor de blocare a activităților inovative lipsa fondurilor proprii

Blocarea activităților inovative a fost cauzată în mod egal de lipsa fondurilor din întreprindere și a finanțării din afara întreprinderii, cei doi factori fiind indicați de 30,9% din întreprinderile inovative. Întreprinderile non-inovative au indicat ca factor de blocare al inovării lipsa fondurilor din întreprindere (30,4%), dar și costuri de inovare prea ridicate (26,8%). Doar 5,2% din întreprinderile non-inovative au motivat lipsa inovării prin existența unor inovări anterioare.

Întreprinderile inovative mari sunt mai conștiente de importanța utilizării metodelor de protecție a drepturilor de proprietate intelectuală

Dintre întreprinderile inovative, 15,3% au formulat cereri de înregistrare de marcă și numai 2,5% din cele non-inovative, în timp ce 6,4% din întreprinderile inovative au solicitat un brevet și numai 1,0% din cele non-inovative. Ponderea întreprinderilor mari ce solicită metode de protecție a drepturilor de proprietate intelectuală a fost de 27,7% pentru înregistrarea unei mărci, 15,0% pentru înregistrarea unui desen industrial, 11,2% pentru aplicarea unui brevet și 7,0% pentru copyright. Ponderea întreprinderilor mici și mijlocii care solicită metode de protecție a drepturilor de proprietate intelectuală este la jumătate față de cele mari.

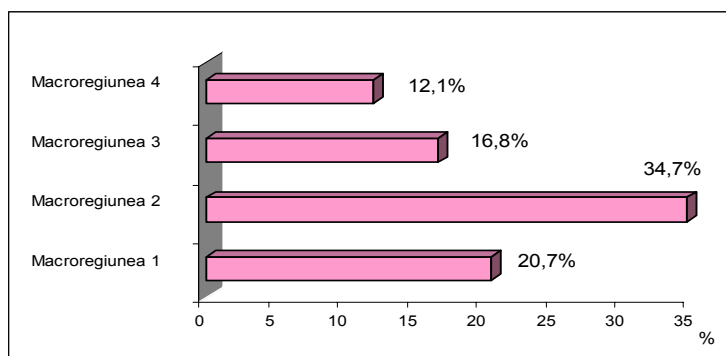
Mai mult de o treime din totalul întreprinderilor au avut inovări organizaționale sau de marketing

Din totalul întreprinderilor (inovative și non-inovative), 46,3% au dezvoltat **inovări organizaționale sau de marketing** prin implementarea unor schimbări noi sau semnificative în structura întreprinderii, în metodele manageriale sau prin implementarea unor concepte sau metode de vânzare noi sau îmbunătățite.

Întreprinderile din macroregiunea 2 sunt mai inovative

La nivel regional ponderea cea mai mare a întreprinderilor inovative este deținută de macroregiunea 2, ce include regiunile de dezvoltare Nord-Est și Sud-Est. Comparativ cu perioada 2002-2004, când ponderea inovativă cea mai mare era deținută de întreprinderile din Regiunea București-Ilfov, în perioada 2004-2006 cea mai mare pondere inovativă o au întreprinderile din regiunea Sud-Est. Regiunea Sud-Est are cel mai mare număr de întreprinderi cu produse noi pentru firmă, 950, depășind Regiunea București-Ilfov, care are doar 594 de întreprinderi.

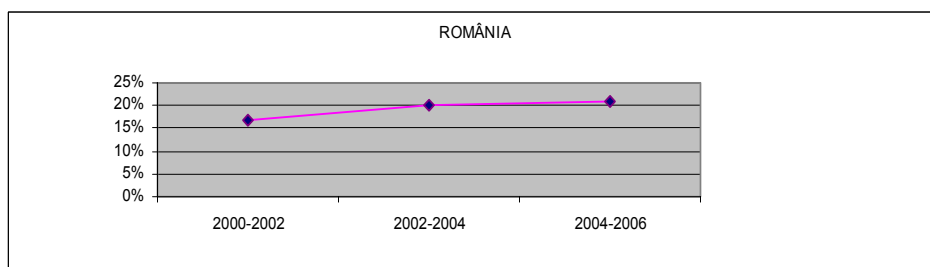
Ponderea întreprinderilor inovative la nivel de macroregiuni, în perioada 2004-2006

Notă:

- Macroregiunea 1: Regiunea Nord-Vest și Centru
- Macroregiunea 2: Regiunea Nord-Est și Sud-Est
- Macroregiunea 3: Regiunea Sud-Muntenia și București-Ilfov
- Macroregiunea 4: Regiunea Sud-Vest Oltenia și Vest

Potențialul de inovare din România, deși scăzut comparativ cu media europeană², menține un trend pozitiv în ultimii șase ani.

² conform ultimelor date publicate de Eurostat ponderea întreprinderilor inovative UE-27 în perioada 2002-2004 a fost de 40%

Schimbările din economia mondială au dus la apariția de noi tipuri de inovări

Noile tendințe economice au determinat experții internaționali să conceapă **indicatori noi** pentru reflectarea inovării. Acești indicatori au fost testați în ancheta statistică de inovare pentru perioada 2004-2006 de toate statele membre UE.

Institutul Național de Statistică a testat **3 module** referitoare la **inovările organizaționale, de marketing și a managementului cunoștințelor** pe un eșantion format din 500 de întreprinderi.

Modulul referitor la inovările organizaționale a urmărit introducerea în întreprinderi a noi practici de afaceri pentru organizarea muncii, noi sisteme de management al cunoștințelor, noi metode de organizare a locului de muncă sau a relațiilor cu alte firme sau instituții publice.

Modulul referitor la inovările de marketing s-a referit la introducerea în întreprindere a unor schimbări semnificative ale design-ului produsului, noi metode de promovare a produsului, noi strategii de marketing direcționate către grupuri de clienți sau segmente de piață, metode noi de plasare a produsului sau de stabilire a prețurilor.

Modulul pentru managementul cunoștințelor se referă la o serie de practici privind managementul cunoștințelor.

Rezultatele obținute la nivel european vor fi utilizate în definirea și conceperea următorului chestionar comunitar de inovare ce va fi lansat în anul 2009 pentru perioada de referință 2006-2008.

PRECIZĂRI METODOLOGICE

1. Sursa datelor o reprezintă "Ancheta statistică de inovare" (INOV), bazată pe chestionarul european "Community Innovation Survey" (CIS) utilizat în toate statele membre UE, în conformitate cu Regulamentul Consiliului European nr.1450/2004 privind statisticile de inovare. Datele se colectează la 2 ani. La nivel european datele din CIS sunt principala sursă de informație pentru studierea comportamentului întreprinderilor față de inovare.

Pentru analiza perioadei 2004-2006 fiecare stat membru a ales pentru testare, module pilot pentru aplicarea unor concepte noi ale inovării, aceste module noi fiind incluse în chestionarul obligatoriu sau testate separat.

2. Cercetarea statistică este de tip selectiv. Tipul de sondaj utilizat și procedeul de extragere a eșantionului este cel al sondajului stratificat cu selecție aleatoare simplă fără revenire în cadrul fiecărui strat, în care variabilele de stratificare sunt reprezentate de: activitatea economică, clasa de mărime a întreprinderii în funcție de numărul de salariați și regiunea de dezvoltare.

Cercetarea statistică se adresează întreprinderilor cu 10 salariați și peste din întreaga industrie și o parte a serviciilor (comerț cu ridicata, transport, depozitare și comunicații, intermediari financiare, tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate în principal întreprinderilor). Întreprinderile cu 100 salariați și peste sunt cercetate exhaustiv. Clasele de mărime după numărul de salariați sunt: 10-49, 50-249, 250 și peste. Populația statistică a fost de 12232 întreprinderi. Baza de selecție a eșantionului asigură o reprezentativitate calculată după cifra de afaceri de 95% din mulțimea totală a unităților active. Eroarea maxim admisă a estimărilor este de $\pm 3\%$. Rata de răspuns : 82,9%.

3. Glosar de termeni

Inovarea este o activitate din care rezultă un produs (bun sau serviciu) nou sau semnificativ îmbunătățit lansat pe piață, sau reprezintă introducerea în propria întreprindere a unui proces nou sau semnificativ îmbunătățit. Inovarea este bazată pe rezultatele unor tehnologii noi, ale dezvoltării tehnologice, prin noi combinații ale tehnologiei existente sau utilizarea altor cunoștințe obținute de întreprindere.

Cheltuielile pentru inovare sunt realizate pentru următoarele activități:

Cercetare –dezvoltare internă include activitățile creatoare întreprinse sistematic în cadrul întreprinderii, în vederea creșterii volumului de cunoștințe și a utilizării lor în scopul realizării de produse (bunuri sau servicii) și procese noi și îmbunătățite inclusiv dezvoltare de software.

Cercetare-dezvoltare externă include activitățile de cercetare-dezvoltare realizate de alte întreprinderi sau institute de cercetare.

Achiziția de mașini, echipamente și software include achiziționarea de mașini performante, echipamente, hardware sau software pentru obținerea produselor și/sau proceselor noi sau cu îmbunătățiri semnificative.

Achiziții de alte cunoștințe externe includ achiziția de licențe de brevete și invenții nebrevetate, know-how și alte tipuri de cunoștințe de la întreprinderi sau organizații.

Informații suplimentare se pot obține din publicația statistică "Inovarea în industrie și servicii", termen de apariție 31 iulie 2008.